Здружение Совет за етика во медиумите на Македонија
ЕТИКА ПРЕС Скопје
Бр. 299//0306
15.07 20 25 год.
Скопје

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 19.06.2025 година, врз основа на примена жалба од политичката партија **ВМРО-ДПМНЕ,** го донесе следново:

МИСЛЕЊЕ

ЖАЛБАТА Е ОСНОВАНА

Текстот со наслов **„ Авганистанци, Иранци, Виетнамци и Индијци – ќе се плаќа за секој мигрант: Британските медиуми уште пред месец дена го објавиле пеколниот план?“**, објавен од онлајн медиумот Инфомакс.мк (infomax.mk) на 17.05.2025 г. отстапува од професионалните и етичките стандарди при известувањето.

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

ЖАЛБА

Жалителот, на 17.05.2025 г., упати жалба до СЕММ за текстот „Авганистанци, Иранци, Виетнамци и Индијци – ќе се плаќа за секој мигрант: Британските медиуми уште пред месец дена го објавиле петколниот план“, објавен од онлајн медиумот Инфомакс.мк (infomax.mk) на 17.05.2025 г. при што се жали на „неточно и нефер известување, на дискриминација, на незастапена втора страна и на мешање на факти и мислења, вест со коментар“.

Во жалбата, меѓу другото, се наведува: „Се работи за чиста шпекулација и лажна вест. Со наведувачкиот наслов, под кој во текстот на НИТУ ЕДНО МЕСТО нема запис дека постои таков план за Македонија, ниту пак за таков план на некоја официјална институција во Британија, се создава лага околу последниот сериозен дипломатски и државнички исчекор, стратешкото партнерство меѓу Македонија и Британија, кое според официјалните извори од владата ќе ни донесе инвестиции во инфраструктурата, здравството и транспортот од 6 милијарди евра.

Во текстот отсуствува било каква официјална информација и застапеност на втора или официјална страна.“

Во жалбата на СЕММ му е доставена целата содржина во пдф формат (компјутерски скриншот од текстот и линкот од објавата), како и образложение на жалителот.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со востановената процедура (член 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби), по приемот на жалбата стапи во контакт со медиумот и побара да се изјасни по однос на наводите во жалбата.
Притоа, го потсети медиумот и на можноста случајот да се реши по пат на медијација, пред да биде разгледуван од членовите на Комисијата за жалби. На медиумот детално му беа појаснети наводите на жалителот и основите по кои смета дека е постапено непрофесионално при известувањето.

До СЕММ во предвидениот рок не беше доставен одговор од медиумот.

МИСЛЕЊЕ НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека текстот со наслов „Авганистанци, Иранци, Виетнамци и Индијци – ќе се плаќа за секој мигрант: Британските медиуми уште пред месец дена го објавиле петколниот план“, објавен од онлајн медиумот Инфомакс.мк (infomax.mk) на 17.05.2025 г., отстапува од професионалните и етичките стандарди при известувањето, при што е прекршен член 1 од Кодексот на новинарите на Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА МИСЛЕЊЕТО

Комисијата ги разгледа фактите поврзани со случајот и утврди дека станува збор за текст во кој се пренесува информација што е од јавен интерес, бидејќи е поврзана со значењето на одлуката на македонската влада да склучи договор за стратешко партнерство со Обединетото Кралство и, во случајов, со тврдење дека таквиот договор подразбира и согласност за примање мигранти во земјава.

Притоа, Комисијата утврди дека станува збор за манипулација, за неточно и пристрасно информирање. Текстот се повикува на британски Тајмс. Таму пак прилогот е фокусиран на Косово, а Македонија се спомнува два пати како една од земјите на листата држави на кои Британија можеби ќе им пристапи за преговори за „повратни центри“ за мигранти – без никаков конкретен предлог, договор или став. И втор пат, чисто географски, како земја со која Косово граничи.

Компилацијата на податоците објавени на Тајмс и насловот немаат никаква врска. Насловот е чиста измислица и манипулација во која се забележуваат елементи и на ксенофобија (“пеколен план“, ќе се плаќа за секој мигрант, Авганистанци, Иранци, Виетнамци и Индијци.). Од тука, Комисијата смета дека е прекршен член 1 од Кодексот на новинарите на Македонија кој го регулира ова прашање:

Член 1

> Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата едногласно одлучи како што е погоре наведено. Во работата на Комисијата учествуваа членовите: Снежана Трпевска, Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Тамара Чаусидис, Димитар Мицев, Зериета Јајага и Жана Божиновска.

Со почит,

Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседателка на Комисијата за жалби Снежана Трпевска

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595